

KURATORIUM
OŚWIATY
W KRAKOWIE

**Małopolski Konkurs Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych
w roku szkolnym 2025/2026
13 października 2025 r.**

/kod ucznia/

Temat: „Tolerancja jest harmonią w różnorodności”

Etap szkolny: „Wrażliwe słowo, czuły dotyk wystarczą”

zadanie	liczba punktów		kody członków komisji sprawdzającej	liczba punktów po weryfikacji	kody członków Komisji Rejonowej
	możliwych do uzyskania	uzyskanych			
1.	10				
2.	10				
3.	2				
4.	3				
5.	4				
6.	5				
7.	6				
8.	20				
suma	60				

.....
/imię i nazwisko Przewodniczącego Komisji Szkolnej/

.....
/podpis/

miejsce na metryczkę

Droga Uczestniczko, Drogi Uczestniku Małopolskiego Konkursu Języka Polskiego!

W tym roku zaproponowaliśmy Ci do czytania teksty, które koncentrują się wokół jednej z najważniejszych dla człowieka wartości – tolerancji. Żyjemy w świecie, w którym obok nas – oswojonych, dobrze sobie znanych ludzi – pojawiają się Inni, Obcy. Jak się wobec nich zachowujemy? Jak się z nimi komunikujemy? Co dajemy drugiemu człowiekowi, który inaczej wygląda, inaczej mówi, inaczej wierzy? Przeczytane do tego etapu teksty mają charakterystyczny styl. Warto podjąć próbę naśladowania tego stylu w wybranych zadaniach. Przeczytaj uważnie załączone fragmenty tekstów, wszystkie polecenia, a następnie odpowiedz na pytania związane z konkursowymi lekturami. Pamiętaj, że sposób formułowania odpowiedzi oraz ich zapis wpływają na ocenę całego zadania.

A teraz kilka uwag technicznych:

1. Nie używaj korektora ani zmywalnych przyborów piśmiennych. Zadanie, w którym ich użyjesz, nie będzie oceniane.
2. Nie zapisuj rozwiązań drukowanymi literami – sposób zapisu wyrazów ma znaczenie przy ocenianiu pracy.
3. Odpowiedzi formułuj zgodnie z normą językową – w zadaniach krótkiej odpowiedzi ocenie podlega także **poprawność językowa**.
4. Teksty redaguj na wskazany temat i we wskazanej formie – zmiana tematu lub formy powoduje, że zadanie zostanie ocenione na 0 punktów.
5. Błędną odpowiedź przekreśl. Obok zapisz odpowiedź poprawną.
6. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane. Jeśli chcesz, aby jakiś fragment pracy był oceniony w brudnopisie, zaznacz to.
7. Na rozwiązanie **8 zadań masz 120 minut**.
8. Możesz uzyskać **60 punktów**.

Życzymy powodzenia!

Organizatorzy

Zadanie 1.

Przeczytaj słownikową definicję „tolerancji”, a następnie wykonaj zadania związane z tym hasłem.

tolerancja *z l, DCMs ~cji, blm 1.* «uznawanie czyichś poglądów, wierzeń, upodobań, czyjegoś postępowania, różniących się od własnych; wyrozumiałość»: Tolerancja religijna. Tolerancja wobec uczniów, młodszych kolegów. Okazać daleko idącą tolerancję. **2. biol.** «zdolność żywego organizmu do znoszenia bez szkody dla niego (do pewnej granicy) bodźców chemicznych, fizycznych i biologicznych»: Tolerancja na penicylinę. **3. lm D ~cji, techn.** «liczba mianowana określająca dopuszczalne odchylenie danej wielkości technicznej, np. długości, gładkości powierzchni, od jej wartości nominalnej»: Tolerancje wymiarowe. Przekroczenie tolerancji. (łc.)

a) (0-4) Rozszyfruj użyte w definicji skróty.

ż – lm –
biol. – D –

1	1	1	1	4

b) (0-1) Wyjaśnij swoimi słowami, czym w przytoczonej definicji różni się drugie objaśnienie od pierwszego.

.....
.....
.....
.....

1	1

c) (0-5) Z podanych niżej konkursowych lektur wybierz po jednym bohaterze, który wobec kogoś okazał się tolerancyjny, a następnie zredaguj po jednym zdaniu złożonym, w którym wyjaśnisz, na czym ta tolerancja polegała.

Irena Jurgielewiczowa, *Ten obcy*

.....
.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

Raquel Jaramillo Palacio, *Cudowny chłopak*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dorota Terakowska, *Poczwarka*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3	1	1	5

Zadanie 2. (0-10)

W konkursowych lekturach autorzy przedstawili także nietolerancyjne zachowania.

Z podanych niżej utworów wybierz po jednym takim zdarzeniu i opisz je. Wyjaśnij także, z czego – Twoim zdaniem – takie zachowanie mogło wynikać.

Andrew Adamson i Vicky Jenson, *Shrek*

opis zdarzenia

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

przyczyna nietolerancyjnego zachowania

.....

.....

.....

.....

Dorota Terakowska, *Poczwarka*

opis zdarzenia

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

przyczyna nietolerancyjnego zachowania

.....

.....

.....

.....

Raquel Jaramillo Palacio, *Cudowny chłopak*

opis zdarzenia

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

przyczyna nietolerancyjnego zachowania

.....

.....

.....

.....

6	3	1	10

Zadanie 3. (0-2)

Tytuł powieści Doroty Terakowskiej ma zarówno znaczenie dosłowne, jak i metaforyczne (przenośne). Przywołując konkretne informacje z lektury, wyjaśnij oba znaczenia.

znaczenie dosłowne

.....

.....

.....

.....

.....

znaczenie metaforyczne (przenośne)

.....

.....

.....

.....

.....

1	1	2

Zadanie 4.

Bajkę Piquemala *Trzy sita* kończy następująca refleksja:

W pracowni filozofa:

„Często aż nas swędzi język, żeby opowiedzieć to, co usłyszeliśmy od innych. Czy nie byłoby lepiej przesiać najpierw te wypowiedzi przez trzy sita, jak to zrobił Sokrates? Jakie ryzyko pociąga za sobą przytaczanie zasłyszanych opinii i plotek?”

a) (0-1) Wypisz w kolejności pojawienia się w tekście trzy tytułowe sita, o których mówi Sokrates.

.....

1	1

b) (0-2) Wybierz z dowolnej konkursowej lektury taką sytuację, która mogłaby zostać zilustrowana bajką *Trzy sita*. Uzasadnij swój wybór.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2	2

Zadanie 5. (0-4)

A gdyby adresatką wiersza *Do moich uczniów* Jana Twardowskiego była Myszka, bohaterka *Poczwarki*...

Zredaguj tekst, który mógłby wysłać podmiot liryczny do córki Adama i Ewy. Weź pod uwagę styl Jana Twardowskiego.

Tekst powinien zawierać co najmniej 50 wyrazów.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2	1	1	4

Zadanie 6. (0-5)

Pan Browne swoim uczniom w każdym miesiącu zapisywał na tablicy odpowiednie wskazania.

Odwołując się do problematyki konkursu oraz przeczytanych lektur, zapisz pięć własnych wskazań, które zadedykujesz współczesnym ludziom.

*

.....

*

.....

*

.....

*

.....

.....

--	--	--	--

16 listopada będziemy obchodzić Światowy Dzień Tolerancji.

W imieniu Samorządu Uczniowskiego Twojej szkoły zredaguj dla konkretnej osoby zaproszenie na obchody tego dnia. Do zaproszenie dołącz trzy-cztery punkty programu, który będzie towarzyszył temu świętu.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

